

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 47.

Lýsingaprisur fyri þettireglu: 30 øyr. á forsiðuni, 20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardagin 20. november 1937.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Hlaðið verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum og skrifstovuini. Telf. 143.

11. árg.

Føroyum alt - og Føroyingum Føroyar!

og

**ikki sum sambands-, vinnu-
flokks- og sjálvstýrismenn
higartil hava barst fyri:**

Einstøkum monnum Føroyar!

»Føroya synir og dotur,« kvøður skaldið. Og hetta verður sungið við kenslumerktari rødd av øllum uttan mun til státt og kyn.

Føroya synir og dotur, Føroya ektabørn við javnbjóðis arvarætti til Føroya lands rættindi og lunnindi — so skuldi veruleikin verið aftanfyrri hesi skaldaorð.

Men so er ikki. Og so vilja matastu valdmenn í Føroyum ikki skipa Føroya heim. Nú eigur hin stóri meirluti av Føroyalandsbørnum ikki aðra stóðu og annan rætt á Føroya landi enn stjúpabarna og leysingabarnarettin. Og er tað tá logið, at herrópini: Føroyum alt! Gev Føroyalandi tína ást og lívins meg! ljóða sum háð og spott í oyrunum á teirri ognarleisu

og heimleisu fjøldini, heimleysu í hennara móður heimi? Er tað logið! Á, nei, o, nei! Hvat skulu vit vænta annað?

Men hvussu fátek og megnarleys er ikki móður Føroyar, tá hennara flestu børn megu fána burtur, tí hon gav teimum vatu ístaðin fyri mjólk, kulda og útiþýsing ístaðinfyrri kærleika og húsrúmd.

Føroyingar! Soleiðis er skipað í dag. Og ikki einans tað! Men ein herviligur bardagur er uppi fyri, at meirlutin av Føroya lands børnum ikki einans skulu freista hesi ognarleisu og heimleisu og móðurloysinga kor, men hesin meirluti skal knektast og nektast enn og meir til frama og fyrimun fyri teir fáu einstaku.

**Móti hesari nektan og „knektan“ er tað, at Føroya
javnaðarflokkur hevur lagt út í stríð.**

Í hesum stríði eiga allir frísinnaðir menn og allar frísinnaðar kvinnur og allar frísinnaði flokk-

urin at fylkjast við javnaðarmonnum við herrópinum!

Føroyum alt, og Føroyingum Føroyar!

Her á landi skal vera heima-rættur og hjartarúmd og húsrúmd fyri allar Føroyingar.

Bannaðar og niðursorlaðar skulu tær krefjir verða, sum nú blæsa í hornið fyri at avtaka tann stuðul og rætt, sum Fø-

royingar hava fingið í t. d. jarðaðumskipingini, og sum hava tikið til stríðsmál at knýta og binda fyri, at ognarrætturin, heima- og húsarætturin her á landi skal víðkast til allar Føroyingar.

**Arbeiðsmenninir, fiskimenninir og allir góðir
javnaðarmenn svara nú harðveldismonnum aftur
við at blæsa í stríðslúðurin!**

Allir sjálvstýrismenn

greiddu atkvøðu fyri

landbrúksráðnum

í lögtingsmálinum: Seyðarekt.

**Uppskotið um at lata landbrúksráðið ganga út
í hesum máli fekk onga atkvøðu, hvørki frá vinnu-
flokkinum ella uppskotstillaranum sjálvum, harra
Patursson!**

Undirvísingarmálið.

Skal ein doma eftir oddagreininum í »Dimmalætting« fyri miðvikudagin hin 10. í hesum mánaði, so er hitt gamla sambands- og sjálvstýrsklandið um undirvísingarmálið kyknað upp aftur av nýggjum.

Teir føroysku studentarnir í Keypmannahavn hava verið hjá skúlamálaráðharranum og kravt, at hann skal gera lögtinginum eftir vild og strúka tann partin av § 7 í skúlalógini, sum sigur, at danskt fyri størsta partin skal verða nýtt sum undirvísingarmál í føroyskum skúlum.

At strúka hetta klandurseynið vóru javnaðarmenn og sjálvstýrismenn einigir um í fjór, meðan sambandsflokkurin gekk ímóti. Fleirtalið á tingi viðtók uppskotið um at strúka nevnda part av § 7; men undirvísingarmálaráðharrin gongur ímóti fleirtali lögtingsins. Slíkt eigir tingið at mótmæla; men tíverri eru tað einans javnaðarmenn á tingi, sum halda seg til reglurnar um fleirtalsræðið. Summir sjálvstýrismenn ynskja hetta príncippið yvirhildið, tá tað passar teim, men annars ikki. Hetta eiga studentar at hava í huga, og tí eiga teir at skilja, hvussu veikar fótur tingið hevur at standa á. Hetta er harmuligt, men líka so harmuligt er tað at »Dimma« og sambandið halda lív í klandrinum um móðurmálið.

Ein føroyskur stýrimaður skal vera koyrdur í land av einum donskum skipi, sigur »Dimma«, tí at hann ikki dugdi danskt. Hvor vilt hetta er sætt veit eg ikki, men maðurin hevði gingið í danskar skúlar og examineraður av donskum monnum og tikið prógv í donskum máli. Hetta er eitt álóp á danskar navigatiónsskúlar og viðkemur als ikki føroyskum barnaskúlum. Tann umtalaði maður siglur í dag sum stýrimaður við donskum skipi, so tað er lítlið trúligt, at málið hevur verið orsaki í tí klandri millum hann og yvirmenn hansara, sum völdi, at hann fór av skipinum og gyvri á eitt annað.

Besta prógv um at hetta einki er uttan ein smeltusoga er tað, at ikki bert hesin stýrimaður siglur við donskum skipi, men fleiri føroyingar, sum hava tikið prógv í Føroyum, sigla út frá Danmark.

Javnaðarmenn ynskja, at danskt mál skal verða lært í øllum føroyskum skúlum so væl, sum víðurskiftini loyva tað. Men harfyri halda vit tað vera rættast at lærarin stendur frúr

MIKUDAGIN T. 24. NOVBR.

lata vit upp serliga deild

KJØTBÚÐ SMÆRANS

í nýggjari nútíðar hósandi krambúð, sum býður áltandi reinførheit. Kjøt o. a. verður gjørt til av sera kønum og royndum manni.

Vit hava nýggjastu maskinur og goyma alt kjøt o. t. í

FRIGIDAIRE KULDARÚMI.

Okkara framhjá telefon er nr. 101. Eins og fyrr hava vit altíð nøgd av øllum matværum og páleggi.

Vit gera nú sjálvi ymist pálegg og hava til hetta arbeiði sera kønan mann.

ALT FÆST HJÁ OKKUM FYRI SÁMULIGAN PRÍS

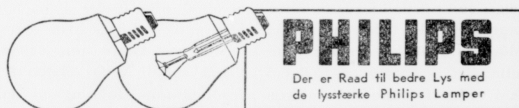
Vørurnar berast út, og út á bygd senda vit beinanvegin, tá bílagt verður í telefon ella brævi.

Telefonir 47 48 49.

Smæran

v/ H. J. Jacobsen.

Kast de gamle Strømslugere bort og sæt
nye strømbesparende PHILLIPS LAMPER
i. — saa sparer De Penge hver Dag og De faar endda
MERE LYS FOR FÆRRE PENGE

Heilsøla: FRITHIOF WELLEJUS, TÓRSHAVN TH. 154.

viðvíkjandi hvørjum undirvísingarmáli hann ynskir at nýta. Fellur tað honum lætari at nýta føroyskt, so nýtir hann tað, væl at merkja, ífall hansara skúlabørn verða líka kon í donskum sum meðal skúlabørn í Føroyum. Royndir prógva at hetta letur seg væl gera. Hvi skulu vit so halda uppá ónatúrligar lógreglur, sum einans volda klandur og kannska gera lærarar til lógróttarar ímóti teirra vilja?

J. H. Danbjørg.

Betur ill hurð fyri gátt enn eingin.

Útskiftingarlógin er avtíkin og kemur væl heldur ikki aftur í gildi í bræði; men vit kunna ikki geva uppat at liva fyri tað. Her má gerast okkurt fyríbils, so at menn kunna arbeiða sín bo eitt sindur lagaligari, enn sum nú er statt.

Nú er so vordíð, at tá maður veltur eitt stykki, sum er tvey tunnulendi vídd, so er tað ikki ómikið sagt, at hann oyðileggur

minst onnur tvey.

Hartil kemur, at mangur maður aftur seg av vella og rennuleggja sín bo, vegna tess at hann væntar útskiftingat koma einaferð.

Entin útskifting kemur ella ikki, kann gera okkum, sum nú liva, tað sama, tá hon ikki kemur nú; tí ræður um at fáa sum frægast burtur úr tí, sum nú er, og tað kann væl gerast, ja tað skuldi longu verið gjørt, sum maðurin segði:

- 1) Taka ta hopileysu lóg av, ið forbyður at skilja bo frá haga, so at menn sjálvir kunnu býta seg saman,
- 2) Ókeypis tinglesan av tflíkum býtum, og
- 3) Ókeypis kona hjálp, um menn ikki sjálvir halda seg til at meta jarðirnar.

Hetta kann gerast og má gerast skjótt. Eg haldi meg minnst, at ein tingmaður hevði frammi á tingi um avtøku av hasari lógini, tað skuldi bara verið gjørt tá.

Geríð tað nú.

Hans Dalsgaard.